

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 226.
TELEFON Nr. 226.
Scrierile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIBOURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
H. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
penh. Nachf., Anton Oppalik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Le-
opold (VII. Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare 2
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminecă 4 cor. pe rr.
PENTRU ROMÂNIA și străinătatea:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 80. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
se plătesc înainte.

Nr. 223.

Brașov, Joi 9 (22) Octombrie

1908.

Politică responsabilă și fapte neresponsabile.

Am fost accentuat zilele acestea cât de peste mână trebuie să-i vină ministrului de externe al monarhiei noastre, baronului Aehrenthal, conflict acut între Cehii și Germanii Boemiei, cari sunt purtătorii ideii slavismului și germanismului în Austria, în niște momente când a inaugurat o acțiune hotărâtă în politica orientală răzămându-se pe sprijinul Germaniei. Excesele ce s'au petrecut în Praga Dumineca trecută au făcut să se resimtă și mai mult contrastul între situațiunea creată printr-o dușmănie pronunțată între Slavi și Germani în Austria și între politica exterioară ce o face azi monarhia.

Demonstrațiunile de stradă din Praga au avut un caracter nu numai contrar atitudinii ce au observat-o în timpul din urmă deputații germani din Boemia, ci au fost niște demonstrațiuni și excese îndreptate în genere contra germanismului, precum și în genere contra politicii, care se razimă pe sprijinul Germanilor. Așa cel puțin interpretează organul ministerului de externe „Fremdenblatt“, demonstrațiunile de stradă antigermane din Praga mai adaugând, că ele au avut un caracter ostil și față cu politica exterioară a monarhiei. Multimea excendentă care a atacat pe studenții germani concentrați la așa numitul „Studentenbummel“ și au spart ferestrele dela casa națională și dela alte clădiri germane, s'au îndreptat și în contra palatului baronului Aehrenthal unde mulțimile a demonstrat strigând și protestând în contra anexiunii. S'a mai întâmplat că demonstrații au huiduit și vre-o două redacțiuni ale foilor cehice cari observă o atitudine mai moderată. Manifestațiile lor au avut un caracter radical slav. Totodată excesele au dat prilegiu Germanilor de a striga că sunt amenințați și lipsiți de scutul

trebuincios, ceea ce natural nu poate să facă decât cea mai rea impresiune asupra aliaților din imperiul german.

Astfel de excese — exclamă „Fremdenblatt“ — sunt de condamnat și în împrejurări normale, „în timpul de față însă nu pot fi nicidecum tolerate“. Precum se pare — adaugă numita foaie — „se face încercarea de a împinge politica cehică prin presiunea exceselor de stradă într-o direcțiune care se contrariază direct cu scopurile statului și cu scopurile politice ale monarhiei“. După ce aduce ca exemplu pentru această nizuință sărbătorirea demonstrativă a oaspeților francezi, ce s'a întâmplat nu de mult, și călătoria cea mai nouă a lui Kiofac la Belgrad, organul ministerului de externe zice, „că astăzi trebuie să se hotărască elementele serioase dintre Cehi dacă vor să se pună în calea politicii exterioare a statului și voiesc să devină o piedecă pentru executarea unor scopuri vitale de stat, ori nu? Repețirea unor excese ca cele de Duminecă ar provoca puterea statului făcându-l să ia măsuri, ce pot fi dureros resimțite de Cehii din Praga.“ De aceea, zice, trebuie să se facă separațiune între politica responsabilă și între faptele neresponsabile ale excendentelor, căci la din contră ar trebui să înceapă apărarea statului, când apoi nu se vor mai putea face asmenii deosebiri.

Dacă direcția extremă ce s'a manifestat acum în Praga ar câștiga tot mai mult teren și n'ar putea să fie curând stavilită de către elementele moderate cehe, ușor s'ar produce o criză, care ar putea să devie fatală politicii exterioare nu mai puțin ca celei interioare a monarhiei. De aceea în tot cazul criza și conflictul din Boemia îngreunează foarte mult situațiunea nu numai a ministrului de externe ci a guvernelor întregii monarhii dualiste.

Crisa în cabinetul austriac. Primministrul austriac bar. Beck a raportat alaltăeri Maj. Sale Monarhului despre situațiunea creată în urma dimisionării miniștrilor cehi Prasek și Fiedler. Se crede că hotărârea Maj. Sale va urma în decursul acestei săptămâni, după ce ministrul Beck va conferi din nou cu bărbății de încredere cehi și germani.

Mișcarea de boicotare a mărfurilor austriace scade. Știrile sosite la direcțiunea companiei de navigațiune „Lloyd“ din Constantinopol și Smirna spun, că mișcarea de boicotaj a mărfurilor austriace scade. Mărfurile se descarcă acum, deși cu oare-care greutate.

Un acord turco-bulgar. Luni au sosit în Sofia Feik și Fechtibey, membri ai comitetului central tânăr turc, spre a discuta chestiunile pendente cu un comitet compus din membrii ai tuturor partidelor politice sub președinția d-lui Naciovic, în vederea unui acord turco-bulgar. Cercurile competente din Sofia primesc cu simpatie aceste încercări și se speră că se va ajunge la un rezultat favorabil, care să permită un acord pacific turco-bulgar.

Din delegațiuni.

Comisiunea financiară a delegațiunii ungare a votat în ședința sa de Luni creditul necesar pentru provinciile ocupate. Ministrul Burian a pronunțat cu această ocaziune un discurs primit cu vii aplauze, în care a zis următoarele:

Autonomia completă, care va fi introdusă în Bosnia, are în vedere cele trei elemente de căpetenie locuind provincia și cari trebuie să aibă o reprezentațiune spre a se putea asigura o propășire liberă a țării precum și pacea confesională. Fiecare din cele trei confesiuni va alege un anumit număr de deputați dar nimeni nu este obligat să declare confesiunea sa. În afară de dietă, se vor introduce conziliile județene.

Ministrul speră că dieta și reprezentațiunea județelor își vor putea începe activitatea primăvara viitoare. Guvernul va pregăti cu cea mai mare urgență și cu cea mai mare îngrijire legile de supus dietei. Printre acestea va fi un supliment la codul penal având de scop să asigure libertatea personală, inviolabilitatea traiului domestic, secretul corespondenței. De

asemenea detențiunea, expulsiunea și confiscarea averii vor fi interzise de o lege, care va prevedea însă și câteva excepțiuni.

Competința tribunalelor militare existente până acum pentru diferite delictive va fi desființată. Organizarea dietei și legea electorală vor fi aduse la îndeplinire cu mare urgență. Ministrul speră că populațiunea, care a dovedit până acum în reprezentațiunile rurale și comunale atâta conștiință pentru interesele lor, vor face uz de noile drepturi acordate cu conștiință. Guvernul salgardând autoritatea sa, va face tot posibilul spre a asigura o dezvoltare sănătoasă a țării și va înlesni dietei ocaziunea de a lucra spre fericeirea țării. Monarhia austro-ungară a dovedit în ultimii 20 de ani o bună administrațiune și speră că va obține rezultate și mai bune cu introducerea noilor instituțiuni.

Majoritatea oratorilor au relevat că schimbarea stărei de lucruri în Bosnia și Herțegovina a fost primită favorabil de opiniunea publică din Ungaria și au exprimat speranța că politica urmărită până acum în aceste provincii, și care a corăspuns exclusiv numai intereselor austriace, va fi pe viitor o politică care să corăspundă și intereselor ungare.

Comisiunea armatei a delegațiunii austriace a început Luni discuțiunea bugetului ordinar al războiului. Ministrul războiului Schönaich, a făcut un lung expozeu spre a explica cum dezvoltarea armatei va cere pe viitor sume mai mari de bani de cât până acum. Armamentul tuturor trupelor va trebui modernizat, educațiunea trupelor va trebui să fie cu atât mai mult îngrijită, cu cât durata serviciului militar va trebui redusă. Aceasta va necesita și o însemnată sporire a efectivelor. Ministrul accentuaază necesitatea întăririi fortificațiunilor de la graniță și relevă necesitatea dezvoltării flotei, precum și necesitatea de a se îmbunătăți condițiunea materială a ofițerilor, avansarea lor, precum și necesitatea de a se îmbunătăți condițiunile de trai și legea pensiilor subofițerilor.

Demonstrări antigermane în Praga.

De când s'a amănat dieta boemă, încordarea cea mare dintre deputații Cehi și Germani s'a transplăntat în publicul capitalei. Cele dintâi demonstrațiuni și excese s'au întâmplat în sânul stu-

FOILETONUL >GAZ. TRANS.<

Cele trei judecăți ale lui Dumnezeu Tatăl.

de Albert Bratel.
(povestire)

III.

Al treilea suflet se apropie.

— Ești vinovat — îi zise Dumnezeu — de a fi căutat în orice lucru propriu-tul multumire?

Cu fața în pământ, el răspunde:

— Vai! da, Doamne! căci am căutat întotdeauna, și mai pre sus de toate, singura fericire a copiilor mei; iar fericirea lor, nu era oare a mea? Pentru ei, pentru a le face o bucurie, ași fi aprins, o Dumnezeu! întreg pământul!

— Iți răsplăteau așa dară — zise Dumnezeu Tatăl — îndeajuns? N'ai cunoscut într'adevăr printr'ânșii decât bucurii? Dela leagăn chiar nu te-au costat destulă oboseală? Mai târziu, n'au uitat tot ce-ți datorau? N'au fost de fel ingrăți, ca fiii oamenilor?

— Nu-mi amintesc — reluă el domol. Știu atât că atunci când erau mici, când mi-au dat mai mult de grijă, i-am

iubit mai mult. Mai târziu, lumea mi i-a luat; dar știam bine că nu erau pierduți: Când suferiau, îi regăsim...

— Atunci — zise Dumnezeu încet — tu ai fost pe pământ deplin fericit? Iar în noua ființă care te așteaptă, nu găsești nimica care să-ți pară, mai pre sus de toate, de invidiat?

— Ea-și împreună mâinile, și strigă cu ardoare:

— Oh, ba da, Doamne! Ba da! Tu știi: aceia pe care mi-ai luat-o, pe ea ași vrea s'o văd iarăși! Fă-mă s'o văd, Doamne! Se zice că tu dai pe copii mamei lor! Adu-ți aminte de ceea-ce a făcut Fiul tău, când întâlnește pe sârmana văduvă al cărei copil murise: »Nu plânge« — i-a zis; și dădu pe copil mamei sale... Ah! de-ași vedea-o iarăși, sglobie, voiasă, când așa mititică cum e ea ar mai fi încă a mea, și apoi ași merge să sufer unde ai voi!

Atunci, foarte blând: »Privește«, — îi zise Dumnezeu.

Și pe întinsul negru al cerului o bordă de lumină se ivi, ca o bură de aur, în care, din ce în ce se deslușiau forme...

Se vedeau acolo arbori, câmpii, livezi cu ierburi înalte însmăltate cu flori; iar în câmpiile acestea în plină verdeată, niște copii se jucau, culegând vinețele, mac roșu, mărgăritărele.

Și iată că pe cărarea strămtă, stră-

juită de ierburi înalte, o micuță venea, drăgălașe, bătând stăruitoare din piciorușele ei plăpânde: era trandafir și zămbitoare cu niște ochi negri și cu părul d'auriu, strălucitor; brațele ei rotunde ieșiau, goale de tot, de sub hăinuța albă; măcar că avea cel puțin patru ani, ea mergea, se clătina, ca aceia cari își fac cei dintâi pași, prinzând cu cele două mânuțe lungile ierburi, cari îi slujeau de sprijin... Iar ceilalți copii, oprindu-se ca s'o privească, băteau din mâni, uimiți...

Dar arătarea se stinse.

Oh!, — strigă biata mamă, — e ea, da! așa a deprins ea să umble! Doamne! Par' c'ar fi fost ieri... Nu începu să umble decât la cinci ani; căci o boală grozavă o săcătua. Vai! cât era de plăpândă! Sârmanul ei trupor nu mai avea nimica omenesc; cum striga ea ziua, noaptea! Trebuia s'o plimb fără răgaz: în cele din urmă se domolea puțin și adormia în brațe-mi... Dar atunci, o Dumnezeu! așa de mult sămăna cu un mic cadavru, încât aveam cruzimea să o deștept, ca să m'asigur că mai trăiește. Și totuși trăi: un om mi-o scăpă; unul din oamenii aceia cărora tu le dai o scânteie din atot știința ta, și cari o răspundesc în binefaceri asupra omenirii suferinde, o văzui, înțelese răul care o săcătua și de aceeași dată îi găsi leacul. Ea trăi apoi, se făcu mare; dar multă vreme rămase, nehotărâtă, în-

tre viață și moarte. De câte-ori, în acești douăzeci de ani, n'am trebuit s'o disput cu boala, câtă veghe la căpătuial ei! câtă groază!

— Și câtă răbdare, biată mamă! — intrerupse Dumnezeu. Căci boala nu atinzea numai trupul: sufletul rămânea ca adormit, trebuia să-l deștepti... Asta nu-i totul; spune adevărul: caracterul copilei nu se resimțea de fel de marea ta îngăduință.

Ea își lăsă capul, ca prinsă în greșală:

— Sârmana mititică! — zise ea cu iubire; nu-i ceream decât un singur lucru: să caute să trăiască bine! De rest am scutit-o...

— Apoi? — zise Dumnezeu Tatăl.

— Apoi? Doamne! mă învinovăteșc că nu m'am mai gândit decât să-i plac: era așa de dulce! — Dar, într'o zi, am greșit...

Ea începu a plânge.

— Într'o zi, mi-a fost cerută în căsătorie; și așa de plăpândă, și mică, și fragedă cum era, am zis da... O Dumnezeu! era barbar cu toți cei douăzeci de ani ai ei, nu-i așa? Ea nu era făcută pentru încercarea aceasta; trebuia s'o cruț...

— Ea o dorea aceasta — zise blând Dumnezeu Tatăl.

ențimei din Praga. Duminecă, în 18 Octombrie, a fost concentrarea studenților germani cu ocaziunea deschiderii universității, numită în limbajul studentesc »Eröffnungsbummel«. Înainte de amiază s'au adunat toate reuniunile studențești cu colori (Burschenschaft) în aula universității germane (Carolina) și în »Casa germană« de pe Graben. Ei au fost întâmpinați de o multime mare cu strigătele »Hamba! Jos cu Germanii! Demonstrații Cehi s'au încălțat cu studenții germani, cu toate că poliția luase măsuri pentru a pune stavila exceselor. În învălmășeală mai mulți studenți germani au fost vulnerați de lovituri de băte. Asemenea au pățit-o și mai mulți dintre demonstrații. Poliția întrevinind cu mai mare energie s'a mai liniștit furia dintre atacați și atacatori și studenții germani au putut să se adune înaintea »Casei germane«, unde cu capul descoperit au cântat »Wacht am Rhein«. Cântarea aceasta a infuriat și mai mult pe demonstrații cehi, cari au năvălit acum asupra »Casei germane«, dar au fost reținuți de poliție. Pe la orele 1 demonstrații mergând înaintea casei unde se află sala de cetire a studenților germani, au bombardat cu pietri ferestrele edificiului. Sosind un pluton de sergenți călări, mulțimea fu împrăștiată. Pe același timp a fost atacat și edificiul teatrului nou german, unde au fost sparte aproape o sută de geamuri. Excesele s'au continuat și în alte strade înaintea edificiilor publice germane. Demonstrații strigau cătră trecătorii germani: »Vorbiți cehește căci nu sunteți în Reisenberg!« Reprezentația ce s'a dat Duminecă sara în noul teatru german s'a putut ținea numai sub scut militar, căci poliția a declarat că n'are destui sergenți pentru pază suficientă, de aceea a fost concentrată înaintea teatrului o jumătate companie de infanterie și un pluton de jandarmi, iar rampa muzeului a fost ocupată de un regiment întreg de infanterie. Când i-au văzut mulțimea cu chiverile pe cap au început să strige: »Vin Prusii!« S'au făcut în total 70 de arestări.

Seara, când miliția a fost adusă să curețe piața Wenzel de mulțimea adunată acolo, a fost atacată de demonstrații, cari au aruncat pietri asupra ei, comandantul fiind atins de câteva din ele. — Numai foarte cu greu a putut fi evacuată piața; 60 dintre demonstrații au fost predați tribunalului penal. Se zice că direcția poliției a tras pe 48 de poliști în cercetare disciplinară fiindcă n'au procedat cu energia cuvenită contra demonstrațiilor, dar, pe cum se vede din comunicatul poliției, aceste cercetări s'au făcut mai mult ca să dovedească contrarul, că adecă sergenții polițienești și-au făcut pe deplin datoria, dar au fost prea puțini la număr. Aceasta o dovedește și faptul, că 76 de demonstrații au fost arestați de poliție. Studentimea germană a trimis deputații la rectorii universităților și la directorul poliției spre a cere scut în contra exceselor.

Conziliul orașului Praga a luat o deciziune, prin care protestează contra ținerii de concentrări de studenți pe stradă (Studentenbummel) ce nu sunt permise nici măcar în Viena și în alte orașe, unde majoritatea populației e germană. În fine condamnă faptele prin cari s'a violat averea străină și pretinde ca să nu se mai ia măsuri de siguranță, cari contribuie numai a mări iritațiunea poporațiunii. Pentru susținerea ordinii e de ajuns poliția

— Dar, eu trebuia s'o luminez, să i mă opun! — reluă ea, frângându-și mâinile; căci ea pentru asta e moartă! Moartă, mitifica mea, pe care am păzit-o atâta, pe care o mâncam cu ochii de dragă!

— Crezi tu — îi zise Părintele oamenilor — că dacă i s'ar fi lăsat alegere, n'ar fi năzuit și atunci spre ursita ei?... Privește; și adu-ți aminte cât era de fericită!

Cerul se luminează iarăși; și pe întinsul luminos, siluete noi apărură.

O biserică: în sunetul orgei, în adunarea strălucită, un convoi apărură, cu mireasa în frunte. Ea e subțirică și așa de puțină. Viața îi apare cu totul frumoasă: zâmbește supt voalul ei...

Iar mama murmură cu durere: — Cum am știut-o eu lăsa? Unde-i acum? Cum voi mai vedea-o?

— Privește — zise Dumnezeu. Și privești se schimbă iarăși: în fundul unei odăi, un pat mare; iar pe patul acesta, o formă omenească. Trupșorul apare nedeșlusit supt giulgiu. Un fin profil de medalie se lămurește, în paloare de ceară, din albul pernei, peste care zorește în unde închise părul cel lung. Unul din brațele ei mici stă întins peste învelitoare: de la încheetura mâinii, greoaia brățară de aur, odinioară prea mică, acum prea mare,

pedestră și călăreată și e cu totul de prios a cere și intervenția miliției.

Excesele din Praga, scrie »Neue Fr Presse«, fac ca criza în care se află politica austriacă de prezent să devină și mai grea. Ministrul-președinte sub impresia împrejurărilor din Boemia a plecat la Budapesta, unde se află încă împăratul.

Fortificațiile dela Cernaroda. Ziarul »Lupta Economică«, apărut Sâmbătă seara, publică următoarea informație de foarte mare importanță:

»Imediat după izbucnirea conflictului Româno-bulgar în anul 1900, guvernul român a luat grabnice măsuri pentru întărirea podului peste Dunăre dela Fetești Cernavodă. Lucrările executate atunci în pripă au avut, însă, numai un caracter trecător, iar guvernele viitoare, după avizul stat-majorului general al armatei, au dispus ridicarea de fortificațiuni serioase și permanente, care să pună podul la adăpostul unui atac eventual din partea Bulgarilor. Aceste lucrări au fost începute cu stăruință, mai ales în ultimele vremuri, când, deodată, în urma evenimentelor din Bulgaria, aflăm că ministerul de război a dat ordin ca lucrările să fie suspendate.

De ce? Oare motivele cari au determinat statul major să le construiască au dispărut? S'au este adevărat svonul, ce circula în unele cercuri, cum că a intervenit o mijlocire între Austro-Ungaria, România și Bulgaria pentru ca »regatul român să obțină o rectificare de graniță în Dobrogea așa încât ori-ce surprindere din partea Bulgarilor să fie exclusă?

Făcând cercetări în cercurile cele mai autorizate am căpătat — scrie »Conserv.« — convingerea, că știrea confratelui nostru este absolut exactă, că, în adevăr s'au dat ordine, ca lucrarea fortificațiilor dela Cernavoda să fie suspendată. Cerem guvernului să ne dea lămuriri rezpeți și france, dacă este adevărat, că s'a încetat lucrul la fortificațiile dela Cernavoda și dacă este adevărat, pentru care motiv s'a luat această măsură? Căpătat-a guvernul asigurarea cumcă nici un pericol nu ne mai amenință din partea Bulgariei? Căpătat-a guvernul asigurarea, cumcă ni-se va acorda o rectificare de graniță în Dobrogea și că fortificațiile Silistrei vor fi dărâmate? S'au ni s'a impus și această umilintă primejdioasă de a dezarma cu totul Dobrogea pentru îndeplinirea unor planuri politice străine de interesele noastre? Cerem lămurire categorice.

Meetinguri de protestare in Macedonia.

Comitetul otoman de »Unire și progres« a luat în Sâmbăta trecută inițiativa de a convoca populațiunea »Salonicului« la un mare meeting de protestare, care a avut loc pe câmpia »zeului Marte«. Oratorii înscriși au fost: Rahmi bey, care a vorbit în turcește; Doctor Rizos în grecește; Dobreff în bulgărește; Gh. Cianga în românește; Nicovitch în sârbește; Medhat bey albanezește; J. Cozeșkin evreo-spaniolește și la urmă de tot a vorbit inspectorul școlilor române din Salonic N. Bațaria în limba franceză.

Toate discursurile aveau aproape același conținut. Din toate discursurile reieșea că populația Salonicului protestează în contra anexării Bosniei și Hertegovinei

cade peste mâna slăbită... S'au aruncat flori cu amândouă mâinile; crinii, trandafirii albi acoper patul..

Mama le vede toate îndurerată; lacrime curg pe obrazii ei obosiți.

— Da, — suspina ea — chiar așa era când i-am dat cel din urmă sărut. Nu puteam să cred că-i moartă! Dar ochii ei rămaseră deschiși...

— Privește! — reluă iarăși glasul divin.

Domol, mica moartă și-a ridicat pleoapele; marii ei ochi negri se întorc spre aceia care a iubit-o mai mult decât viața sa; ea îi întinde mâinile...

— Du-te! — zise Dumnezeu Tatăl — copila ta te chiamă. Du-te, eu ți-o încredințez iarăși, sârmană mamă! Intră în Raiu: singură te-ai știut da cu totul; singură te-ai învrednicit de fericirea veșnică.

El zise; și în vreme ce mama se ridică, tremurândă, zăpăcită de fericire, o armonie de nespus se răspândește în văzduh.

— Ce-i asta? — strigă ea, răpită.

Iar Dumnezeu Tatăl, zâmbind: — Asta sunt — zise el — rugăciunile sufletelor simple, cari urcă până aci...

Trad. de C. Cioffec.

de cătră Austria și ridicarea Bulgariei la rangul de regat.

Impresia cea mai frumoasă a produs-o discursul ținut în limba franceză, de cătră d-l N. Bațaria. D-sa a fost întrerupt de aplausele furtunoase ale mulțimei aproape după pronunțarea fie-cărui cuvânt. La sfârșitul discursului d-l N. Bațaria în strigătele mulțimei de »trăiască Bațaria bey«, toți oratorii l'au felicitat. Turcii nu mai puteau de bucurie.

*

La 27 Sept. v. e., din inițiativa comitetului »Unire și progres« s'a ținut la Bitolia un mare meeting de protestare, la care a luat parte o mulțime de peste 6000 de persoane, de toate naționalitățile, pentru a protesta în contra anexării Rumeliei la Bulgaria, în contra independenței Bulgariei, și în contra anexării provinciilor Bosnia și Hertegovina la împărăția Austro-Ungară. Meetingul s'a ținut pe câmpia Libertății din fața cazarmelor, în mijlocul căreia era arborat un mare steag turcesc, lângă care se construise o tribună pentru oratori. La ceasurile 9 a. l. t s'a început seria discursurilor, cari s'au ținut rând pe rând în limbile: turcă, albaneză, greacă, bulgară, sârbă, română și spaniolă. Conținutul discursurilor a fost unul și același, și a fost dictat de comitetul central din Salonic. În dialectul macedo-român a ținut d-l Dr. Mișea un discurs care prin faptul că s'a ținut în dialect și a fost înțeles de mai toată lumea creștină, a produs o foarte bună impresie și a fost în multe locuri întrerupt de aplauze și de vii aprobări.

STIRILE ZILEI.

— 8 Octombrie v.

Deschidere de școli românești în Macedonia. »Românul« dela Pind află din sursă demnă de încredere, că chiar în cursul acestui an guvernul român a luat hotărârea, ca în locul gimnaziului român din Berat (Macedonia), desființat pentru economii, să înființeze o școală comercială inferioară. De asemenea tot în cursul acestui an se vor deschide mai multe școli primare în Albania.

Din Bașau se comunică, că școala română, care în anul trecut din cauza antaților numără un număr mai restrâns de elevi, în anul acesta și-a inaugurat începutul sub auspiciu cu totul satisfăcătoare. Numărul elevilor înscriși a crescut în așa chip, încât institutorul grec, pentru a nu i-se închide școala, se vede nevoit să umble din casă în casă și să amenințe pe părinți, că dacă nu-și vor trimite din nou copiii la școala greacă o să fie nimiciți de antați.

Viriștiți români în comitatul Bistrița-Năsăud sunt: Dr. Dem. Ciuta cu 2553 coroane, Dr. Vasile Pahone cu 1281 cor., Virgil Șotropa cu 1258 cor., Dr. Ioan Malaiu cu 878 cor., Dr. Gh. Linul cu 736 cor., Iulian Marțian cu 642 cor. Dr. Victor Onișor cu 626 cor., Dr. Nicolae Hângănuț cu 605 cor., Dr. Dionisiu Login cu 542 cor., Dr. Gavril Tripon cu 539 cor., Gavril Vârtic cu 510 cor., Dr. Simion Pop cu 486 cor., Dr. Octavian Uțalia cu 473 cor., Constantin Flămând cu 444 cor., Alexandru Franc cu 432 cor., Dr. Leon Scridon cu 422 cor., Dr. Alexandru German cu 408 cor., suplenți: Dr. Iulian Pop cu 397 cor., Mihail Făgărășan cu 385 cor., Samuil Poruțiu cu 383 cor., Ieronim Slavoacă cu 380 cor.

În atențiunea glotașilor. Magistratul orașului aduce și pe această cale la cunoștința glotașilor, că în zilele de 23, 24 și 26 l. c. n. la orele 9 a. m. se vor ținea adunări de control în casarma honvezilor din Brașov.

Meetingul din Brăila. Duminecă s'a ținut la Brăila un mare meeting popular în sala »Paradis«, organizat de Liga culturală, în care s'a discutat asupra atitudinii ce trebuie s-o aibă România față de evenimentele din Balcani. A prezidat d. G. Eremia. Au vorbit d-nii Leonte Moldoveanu, Eliad, avocat, Demetrescu-Brăila, Jecu, Liviu Macedonescu, la urmă d. Alexiu a dat citire motiunii care a fost primită cu aclamațiuni. Iată textul acestei motiuni:

»Români Brăileni, întruniți în adunare la 5 Octombrie 1908, exprimă credința lor, că numai prin dezvoltarea culturalei comuă tuturor Românilor putem atinge și îndeplini misiunea impusă nouă de istorie de a fi paznicii gurilor Dunărei: că prin urmare România liberă nu poate fi infeudată unei politici străine, care ar lucra la distrugerea elementului românesc; ca în sfârșit pe cursul inferior al Dunărei, dela Porțile de Fier până la Marea-Neagră, interesele cele mai mari fiind ale Româ-

niei, și aceste interese sunt de însemnătate nemăsurată pentru statul român — acesta trebuie să aibă preponderanța pentru asigurarea navigațiunei libere; iar la gurile Dunărei, pe teritoriul curat românesc, autoritatea României nu poate fi știrbită cu nici un preț, ci din potrivă trebuie mărită pentru a fi pusă în armonie cu atributele unui stat neatârnat.«

Societatea de lectură »Inocenția Micu Clain« a teologilor din Blaj, s'a constituit pe anul 1908/9, în felul următor: Președinte: Iuliu Maior teol. an. IV, vicepreședinte: Octavian Bugner t. an. III, secretar: Onoriu Savu t. an. IV, cassar: Nicolae Crăciun t. an. III, controlor: Longin Corcheș t. an. II, arhivar: Octavian Mihălțan t. an. III, bibliotecar: Victor Neamț t. an. II, notar: Nicolae Vescan t. an. I, vicebibliotecar: Emilian Cosma t. an. I. *In comisia literară:* Iuliu Căpălnean t. an. IV, Cornel Popa t. an. IV, Nicolae Costea t. an. III, Vicențiu Pandrea t. an. III, Alexandru Lupean t. an. II, Ștefan Suciu t. an. II, Teodor Grozat t. an. I, Ioan Fătu t. an. I

Un accident grav, a cărui jertfă a fost d-l general dr. Theodori, s'a întâmplat în castelul regal din Sinaia. D-l gen. Theodori voia tocmai să se urce în etajul de sus și s'a așezat în ascenzor. El avea obiceiul să se servească întotdeauna singur de ascenzor și apăsă și acum pe botonul ce pune în mișcare mecanismul. Din nenorocire generalul ajunse cu un picior între ascenzor și între perete și piciorul îi fu total strivit. Copleșit de durere d-l dr. Theodori leșina și astfel zăcu timp de 2 ore fără nici un ajutor. Un servitor al palatului, care din întâmplare trecea pe acolo, a observat că la ascenzor ceva nu este în regulă și dete alarmă, în urma căreia generalul Theodori fu scos din starea nenorocită și fu așezat în pat. Starea generalului Theodori e foarte îngrijitoare.

Sondă aprinsă. Un trăsnet a aprins sonda Nr. 3 (Steaua română) din Bușteni, care a ars total. Pagubele se evaluează la 15.000 lei.

Incendiu groaznic. Un mare incendiu, a cărui cauză nu se știe, s'a iscat în Serajevo prefăcând în cenuse 86 de prăvălii și 4 locuințe. Focul a fost localizat numai cu mare greutate.

Din cântecele bosniace. — Șoimul și fecioara.

»Peste Seraievo sboară un Șoim, Caută recoare, să se recorească, Găsește un braț în Seraievo, La rădăcina o fântână cu apă rece, La fântână văduva Zambila Și fecioara Grădină de trandafiri. Să sărute pe văduva Zambila Sau pe fecioara Grădină de trandafiri? Dar s'a gândit în sine Și-a șoptit în taină: »Aurul, chiar purtat, e mai scump De cât argintul, chiar fărîțit proaspăt. Și sărută pe văduva Zambila, Mănioasă zice fecioara Grădină de trandafiri: »Seraievo, nenorocul dea în tine Aice a început năravul rău, Ca tinerii să îndrogostească văduve Și moșnegii, fecioare frumoase!«

Adunarea »Fondului« școlii de fete din Cluj.

Cluj, 19 Oct. n. 1908.

Onorată Redacțiune! Desvălrile întâmplătoare în adunarea de cri a »Fondului« pentru școala de fete, asupra denunțărilor, cari s'au pus la cale contra acestei instituții, sunt de o importanță generală. Iată pentruce, spre a evita orice notă subiectivă, Vă rog să publicați, în întregime, procesul verbal ce Vi-l alătur, ca să cunoască obște românească din documente obiective rolul d-lui B. Podoabă în această afacere. Observ că afară de denunțarea întâmplată la autorități, acțiunea d-lui Podoabă este secundată și în presa de aici cu o mulțime de invențiuni și neadevărituri, după cum ați putut vedea din »Erdelyi Ujság« ce vi s'a trimis.

Correspondentul.

Din procesul verbal mai sus amintit luat în adunarea generală a »fondului« pentru înființarea unei școlii române de fete în Cluj ținută în 18 Octombrie 1908 la orele 11 a. m. în localul școlii române gr. cat. de fete din Cluj sub preșidul d-lui Dr. Elie Dăianu protopop gr. cat. — reproducem verbal punctele 9-13 inclusive.

În introducere (punct 1-9) se vorbește despre deschiderea adunării printr-un cuvântare a protopopului, care a fost primită cu vii aprobări; apoi președintele

constată că convocarea adunării s'a făcut conform statutelor și că este de față numărul de membrii receruți pentru a putea lua hotărârile valide.

Președintele designează de verificatori ai procesului verbal pe d-l Ioan Nestor de Desmir, jude de tablă în pens., Ladislau Popp de Leményi asesor jude sedrie orfan, în pens. și Vasilie Ranta Buticescu jude de tribunal în pens.

Vasilie Podoabă (p. 3) cere să se citească lista celor ce au fost înscrși cândva membri și dacă nu și-au plătit taxa. Președintele arată că după statute membrii sunt numai aceia, cari își plătesc anual taxa. Deci cererea d-lui Podoabă nu se poate admite. Adunarea ia act de enunțarea prezidentului. Podoabă protestează și anunță vot separat.

Se citește apoi lista membrilor actuali, cari și-au plătit taxa. Urmează citirea raportului de către notarul Victor Poruțiu. Conspectul socotelilor fondului pe anii 1905—8 fiind tipărit, se consideră de cetit. Se citește budgetul pe anul 1909. Se aleg apoi la propunerea d-nului Eugen P. Păcurariu în comisiunea pentru cenzurarea raportului și a socotelilor d-nii: Nicolae Căciulă contabil de bancă, Ioan Isaiu paroch în Feneșul săsesc și Mihail Radu măiestru croitor.

9. Vasile Podoabă cere să se dea comisiunii și procesul verbal al adunării generale din urmă, ca să se vadă că tot e fals. Președintele îndrumă la ordine pe V. Podoabă pentru aceasta insultă și-l face atent, că dacă continuă cu expresiuni ne-cuviincioase i va decharge cuvântul pentru întreaga ședință. Președintele protestează în numele celor trei bărbați, cari au verificat acel protocol, contra insinuării lui V. Podoabă și declară că acel protocol nu este la ordinea zilei, nu poate fi deci peractat de nou acum. La ce V. Podoabă protestează, că nu i-se admite propunerea și insinuă vot separat.

Ședința se suspendă la 11¼ oare a. m.

10. Redeschizându-se ședința la ora 11½ d. a. președintele invită comisiunea permisă sub punctul 8 să-și prezinte raportul. Domnul Ioan Isaic, referentul comisiunii de trei, citește raportul și propunerile comisiunii, care să alătură la acest protocol sub D. Președintele deschide discutarea. Dr. Ștefan Morar cere a se ceti contractul încheiat între fond și bis. gr. cat din Cluj, în urma hotărârii adunării generale trecute. La dispoziția președintelui notarul Dr. V. Poruțiu citește în întregime contractul dimpreună cu claușula de aprobare a Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj sub Nr. 4252—1906. După citirea contractului ia cuvântul Dr. Ștefan Morar, și declară că contractul îl află într-o corect și conform cu hotărârile adunării generale. Iși exprimă satisfacțiunea că s'a dat posibilitatea de a să face școala aceasta și astfel s'a realizat menirea fondului. În schimb însă cere lămuriri, dacă s'a executat hotărârea adunării din urmă privitoare la sistarea procesului contra V. Podoabă fostul administrator al fondului? Relevând astfel oratorului că la timpul său el era contra sistării procesului, fiind că a fost convins că Podoaba trebuia să restituie fondului anumite sume. Cere aceste lămuriri cu atât mai vărtos pentru că a aflat că domnul Podoabă a denunțat fondul la comitele suprem, fapt ce el i-l reproabă și constată că prin aceasta d-l Podoabă a perdut multe din simpatiele ce le-a avut. În legătură întreabă dar, dacă e adevărat, că adunarea aceasta s'ar fi convocat sub presiunea debersurilor făcute de autorități pe urma denunțării d-lui Podoabă.

Ia cuvântul apoi d-l V. Podoabă și declară că și el află contractul corect, dar spune totodată că a denunțat și va denunța fondul la comitele suprem, pentru că președintele l'ar fi tiranizat. Povestește pe larg ilustrând cu anecdote cum s'ar fi făcut afirmativ complanarea pentru sistarea procesului și acuză presidiul că n'ar fi voit să execute hotărârea de pace a adunării generale. Mai departe susține că presidiul ar fi căpătat ordin dela comitele suprem în 6 Octomvrie și adunarea a fost convocată în 7 Octomvrie sub presiunea acelui ordin.

Președintele reflectând la cuvântul d-nului Dr. Ștefan Morar declară, că ține la constatarea purul adevăr în chestiunile relevate. În deosebi constată că adunarea de față este convocată din hotărârea veche și spontană a biroului și se provoacă cea martor la însuși d-l Morar, care cunoaște din acte hotărârile prezidiului de a convoca adunarea și pricina pentru care s'a mai amănat. Constată că scrisoarea domnului comite suprem — la spatele căreia, după cum se vede abia acum, se as-

cundeia denunțarea d-lui Podoabă, despre care presidiul n'avea nici o știre — a sosit la mână presidiului după datul convocării, și nu în 6 Octomvrie cum susține d-l V. Podoabă. ceea ce se poate constata din stampila postală de pe plicul care se păstrează. Și de altfel în scrisoarea d-lui comite suprem nu se cuprinde altceva decât dorința de a i se prezenta statutele și procesul verbal al adunării generale anterioare. În ce privește procesul fondului cu V. Podoabă prezidiul constată că nu adunarea generală din urmă, ci comitetul a hotărât a sista din partea sa procesul sub anumite condițiuni și anume:

V. Podoabă să nu pretindă nici un fel de spese, să retragă contra-actiunea sa și să declare că nici odată sub nici un titlu nu va formula nici o pretenziune față cu fondul.

Constată președintele, că d-l V. Podoabă nici la repetite provocări făcute la însărcinarea prezidiului prin reprezentanții fondului d-nii, Dr. Victor Poruțiu, apoi d-l Dr. Iuliu Pordea, n'a vrut să îplinească condițiunile stabilite ci a răspuns cu insulte. Cu toate acestea V. Podoabă a încercat fondului un nou proces, pentru a-l silii să sisteze procesul din cestiune pretinzând că s'ar fi încheiat între el și fond o pace, însă refuzând în același timp darea declarațiunii, de care era înomis condiționată posibilitatea unei transacțiuni. După constatările hotărâte ale președintelui d-l Dr. Ștefan Morar se declară mulțumit cu lămuririle date, iar B. Podoabă declară că nu va da declarația de pace și nici nu va da-o până nu i-se vor plăti speșele și motivează denegarea declarației cu faptul că presidiul a denegat avocatului său estradarea procesului verbal al adunării generale. Președintele fixează declarațiunea d-lui V. Podoabă, arată că avocatului său Dr. A. Varadi, deși nu era obligat, ia permis privire în acte, — în colo constată că câtă vreme d-l Podoabă nu dă declarația cerută, »Fondul« nu poate sista procesul pornit la tribunal. D-l V. Poruțiu avocatul comitetului însărcinat în procesul al doilea al d-lui V. Podoabă, declară că avocatul lui Podoabă Dr. A. Varadi i-a pus în vedere că va da în numele d-lui Podoabă declarațiunea cerută pentru pace, a căzut asupra termenului chiar de acord cu numitul avocat și nu înțelege de ce să pune în contraziere cu promisiunea avocatului său. Președintele încheie incidentul dispune a se da din nou propunerile comisiunii de sub p. 8. B. Podoabă presintă din partea sa ca propunere scripta alăturată la acest proces verbal sub E. și cetită prin dânsul în estenso.

Președintele întreabă adunarea dacă primește propunerea d-lui Podoabă, ordonând votare prin ridicare.

Neridicându-se nimenea, propunerea cade.

Referentul comisiunii, Ioan Isaic, citește propunerile comisiunii și punându-se pe rând la vot,

adunarea primește cu toate voturile, afară de d-l Podoabă, și președintele enunță că:

1. adunarea ia act cu aprobare și mulțumită despre raportul comitetului către adunarea generală,

2. adunarea aproabă socotelile fondului pe anul 1905, 1906, 1907 și 1908 și se dă absolutul casarului și comitetului.

11. Enunțându-se votul adunării B. Podoabă insultă adunarea cu cuvintele »votați, votați, că de acea v'a plătit« — la ce președintele îl îndrumă energic la ordine și îl provoacă să se mai abțină dela insulte, că altfel va trebui să ia alte măsuri.

12. La proiectul de budget pe anul 1909, d-l Dr. Morar întreabă, că ce cuprinde ordinul min. de interne Nr. 1508—875, citat în §-ul 33 al statutelor, pentru că are de gând a face eventual o propunere.

D-nul membru în comitet Dr. Amos Frâncu declară, că acel ordin este de o natură generală referindu-se la reglementarea organizării reuniunilor și relevează, că reuniunea noastră și organele sale au stat totdeauna pe baza dispozițiilor legale.

După acestea d-l Dr. Morar renunță la propunere. și adunarea primește budgetul pe anul 1909.

13. Se anunță abdicerea comitetului și se pune la ordinea zilei alegerea unui comitet nou.

Pentru consultare președintele suspendează ședința pe 5 minute.

Redeschizându-se ședința, membrul I. Pop propune o listă de comitet, pe care adunarea o primește unanim — depărându-se V. Podoabă din sală —

și președintele enunță de aleși pre: 1. Dr. Victor Poruțiu președinte. 2. Andrei Pora secretar. 3. Iosif Orga casar. 4. Petru P. Bariț controlor. Membrii în comitet: 1. Ladislau Papp de Leményi ases. 2. Vasilie Ranta Buticescu. 3. Dr. Amos Frâncu. 4. Nicolae Căciulă. 5. Eugen P. Pecurar. Suplenți: 1. Ioan Isaic. 2. Aurel Hațegan. 3. Mihail Radu.

Înainte de încheierea adunării d-l P. Barițiu face propunerea, sprijinită de d-l Ladislau Popp, și adunarea primește cu unanimitate să se exprime mulțumită d-lui președinte pentru gestiunea sa. — Procesul verbal e semnat de președinte și secretar și de verificatori.

La punct 9 d. V. Podoabă a înaintat următorul vot separat:

Onorată adunare generală!

Mă rog ca să se citească procesul verbal al adunării generale ultime din 905, căci acolo e vorba, că fondul școlii de fete numai a dat banii împrumut pare-mi-să 30.000 coroane bis. gr. cat. pe 30 ani, și nu-i hotărât să facă însuși școala pe cum apare din raport.

Tot acolo e vorba, că procesele purtate cu multă nesocotință contra mea, s'au sistat după ce eu am abzis și de spese și de procesul de calumnie ce l'am fost încercat contra celor ce au fost început o goană sălbatică. Deci nu-i adevărat, că eu a-și fi mai dator ceva fondului, precum stă la statul activ din raport și domnul președinte a făcut abuz de oficiu, când contra pactului sigilat cu sârutat a continuat și continuă procesul contra hotărârii adunării generale. Iară adunare nu a voit să convoace, nici la cercări în ziare, nici la rugarea mai multor membri vechi până când n'a întervenit autoritățile civile, cărora m'a silit să mă plâng, atâta m'a tot tiranizat.

Intrucât onorata adunare nu l'ar lua la răspundere pentru că a lucrat contra statutelor și deciselor adunării generale, mă rog ca aceasta propunere să se introducă în protocol ca să aibă urmă.

Declar și în scris, că tot raportul este făcut pe baze false — școala practizată dela venirea președintelui aci.

Cluj, 18/10 1908. Basiliu Podoabă, m. p.

NOU ABONAMENT

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartulul trei al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA

ULTIME ȘTIRI.

Sofia. 21 Oct. O înțelegere completă a intervenit între delegații comitetului central june-turc și comitetul federal în privința cestiunilor în litigiu. Un protocol comun, insistând asupra necesității de a menține pacea între Bulgaria și Turcia, invită guvernele celor două țări a trimite delegați însărcinați să găsească modalitatea pentru a tranșa diferențele. Protocolul a fost predat erii guvernului bulgar și va fi publicat azi la Sofia, la Constantinopol și la Salonic. După ziare, delegații junii turci ar fi declarat în cursul deliberărilor cu comitetul federal, că Poarta va recunoaște și va executa angajamentele luate aci. În cercurile oficiale se asigură că un delegat al guvernului bulgar a plecat incognito la Constantinople, spre a negocia în privința cestiunilor pendente cu cercurile dirigitoare turcești. Sobrania a fost convocată pe ziua de 15 Octomvrie în sesiune ordinară.

Paris 21 Oct. În cercurile oficiale de aci se știe că peste câteva zile se vor începe la Constantinopol tratative între Austria și Turcia. Se pare că s'au și găsit bazele apropiatei înțelegeri. Tratativele din Bulgaria și Turcia sunt sprijinite de către reprezentantul diplomatic francez.

Belgrad, 21 Oct. Însărcinatul de afaceri austro-ungar a făcut pe lângă guvernul sârbesc reprezentări serioase în urma evenimentelor de Duminecă. Ministrul președinte și-a exprimat regretete pentru aceste incidente și a declarat că toate măsurile au fost luate spre a împedeca reînnoirea lor.

Numărul jubilar al „Gazetei Transilvaniei“ se poate comanda direct sau prin librării cu prețul de 1 coroană 50 bani în Austro-Ungaria și 2 coroane (2 Lei 20 bani) în România și străinătate.

Venitul curat ce va ruzulta din desfacerea ediției jubilar, a „Gazetei“ se va da fondului jubilar pentru ajutorarea ziaristilor români din Transilvania și Ungaria.

Bibliografie.

„Lucașfărarul« Nr. 20 a apărut cu următorul sumar: Cat. Theodorian: Tătuclu. Aron Cotrus: Cântec (poezie). I. Pădureanu Strove (poezie). O. C. T.: Pictorul Aman. Victor Eftimiu: Din seara cu sfârșiri de stele (poezie). Oct. Goga: Tragedia omului de Emeric Madach (trad.) O. A. Tăslăuanu Synnöve Solbacken de Björnstjerne Björnson (trad.) I. U. Soricu: Oceanul cântă (poezie). H. P. Petrescu: Cântec (poezie). Cronică: ... Ilustrațiuni: T. Aman: Jocul Bătutei, Moș Neagu, Țigană, Bivoli, Chirigiu. După urzici, Mama pictorului, Pictorul T. Aman, de el însuși, Muzeul Aman.

St. O. Iosif. „Zorile“ Dramă istorică, în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

„P. Ispirescu“ Povestirile anchișului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II dia opere complete. Teatrul I.

De cupriusul următor: „Soldan Viteazul“, „Mama Anghelușă“, „Herșcu Boccegiul“, „Clevetioi“, „Sandu Napoailă“, „Surugiul“, „Ion Păpușariul“, „Cucoana Chirita“, „Barbu Lautaru“, „Paraponisutu“, „Kera Nastasia“, „Haimana“, „Gură-Cască“, „Tan Covrigariul“, „Vivandiera“, „Pacală și Tândală“, „Scara măței“, „Craiu nou“, „Harță Răzășul“, „Ramașagul“, „Peatra din casă“, „Nunta țărănească“, „Chirita la Iași“, „Chirita în Provincie“.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto)

„Compassul Românesc“ de N. P. Petrescu partea I și II, care conține și legea comercială. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu, Brașov. Prețul ambeor tomuri plus 3 cor. 20 bani porto

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor respons.: Victor Branicea.

RACHITIS

Cele mai bune substanțe de nutrire, care conține Emulsiunea lui Scot, hrănesc oasele, le fac tari, drepte, și promovează dezvoltarea iute a cărnei sănătoase.

Starea sanitară generală

revine și copiii mici care sufer de Rachitis devin așa de sănătoși și tari ca ceilalți copii. (4)

Venitabilă numai cu marca — pescarul — ca semn de garanție a purității lui Scot.

Prețuri unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capătă în toate farmaciile.

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că am deschis Etablissementul meu de hăinărie fină pentru bărbați, băieți și copii în localul Parter și în etajul I

Un salon de confecțiuni pentru Dame

sub conducerea Domnului Ludvig Fenyvesy în
Brașov, Tîrgul Inului Nr. 26 (lângă Magazinul Schütz).

Deoarece baza unui serviciu solid o formează prețurile fixe, m'am decis a le introduce în negoțul meu și sper cu aceasta a câștiga confiența Onoratului public.

Păziți-vă de înșelăciune!

În prăvălii unde se tocmește se înșală fie-care. Vanzătorul știe înainte, că mușterii să tocmește, și de aceea cere prețuri indoite și întreite. Dacă cumpărătorul după multă tocmeală, cumpără în fine marfa cu prețul jumătate, tot nu are siguranța, că a fost într'adevăr servit ieftin și solid.

În negoțul meu este deschis ori-ce șantaj.

Îmi iau vooea a incunoștința On. Dame, că se află un bogat asortiment de costume gata, halaturi, mânecute și bluse.

Sper că Etablissementul meu Vă va conveni, Vă rog a mă onora cu încredere și cercetare numeroasă.

Fără tocmeală.
Fără încărcare.
Pe fie-care bucată se vede prețul fix
cel mai ieftin.

Cu toată stima

I. A S C H E R.

(324,12—20)

La tipografia și librăria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din ediția „Minerva, București.

- N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istoriocră pentru tinerime, localizată după nemțește. 193 pag. Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop, „Domnița Viorica“ roman. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- M. Salodeanu. „Floarea Oslită“, roman. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- Ștefan Iosif, „Credințe.“ Poesii à cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrâni“, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Boureanu. „Povestiri din copilărie“. Prețul à . . . cor. 1.50
- Vasilie C. Osvadă, „Băncile populare din România“ cu un adaus informativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b. porto). 1.05
- Ion Manolache-Holda. Fețe, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50
- Il. Chendi. „Fragmente“. Un sir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii“ și „Foiletone“ sori-se. 246 pag. Prețul Lei 2.50
- Vasilie C. Osvadă. „Legea Tovărășilor“. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). —55
- N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala“ Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
- M. Eminescu, Poesti postume“, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 16 Octomvrie 1908

Măsura sân grutate.	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	ti
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	17	—
"	Grău mijlociu	16	—
"	Grău mai slab	15	—
"	Grău amestecat	12	—
"	Săcară frumôsă. . . .	10	—
"	Săcară mijlociă. . . .	9	60
"	Orz frumos.	8	—
"	Orz mijlociu	7	—
"	Ovês frumos.	6	40
"	Ovês mijlociu	6	—
"	Cucuruz	11	—
"	Mălaiu (meiu)	11	—
"	Mazăre.	16	—
"	Linte	26	—
"	Fasole	12	—
"	Sămēntă de in	20	—
"	Sămēntă de cânepă . .	10	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	12
"	Carne de porc	1	28
"	Carne de berbec	—	72
100 kil	Sân de vită cros-pat . .	40	—
"	Sân de vită totit	62	—

30,000 cor. Garanție pentru curățenie.

În bucătărie și casă

se spală tot ce se poate curății și spăla numai cu

Săpunul Cerb a lui Schicht

Este rezultatul numai unui studiu de ani îndelungați și conștientios. Are putere extraordinară de curățit la spălat. E te curat și fără ingrediente stricacioase. Fără teșmă poate deci fi folosit la ori ce spălat și curățire, și chiar acolo unde săpunul obicinuit nu folosește, sau reclamă o deosebită îngrijire.

BRAȘOV. Sub straje.

Numai timp scurt să poate vedea!
Cunoscuta mare menagerie a lui
ANTON KOCZKA.

În fiecare zi după prânz la 4¹/₂ oare și sara la 7¹/₂ oare mare reprezentăție de dresură, împreună cu nutiirea tuturor animalelor rapace, **4 renumiți îmblânzitori de animale și o îmblânzitoare. 12 lei.** Primadată să poate vedea: O luptă (trânțele) mare între o damă și un leu desvoltat! Aici încă nu s'a văzut! Cei mai mici trei cai din lume de pe inzula Crinilor, 73 cm. de înalți, vârsta 5 ani. Entreé: Locul I. 1 cor. Locul II 60 fil. Locul III 40 fil. Dumineca 2 reprezentații: la 11 oare a. m. și la 3 oare p. m. De sprijin binevoitor să rogă

Dirrecțiunea.

A V I S !

Am onoarea a face cunoscut On. public din loc și imprejurime, că dela 1 Octomvrie a. c. am luat asupra-mi

HOTELUL „EUROPA“

Hotelul s'a aranjat din nou complet. Îmi voiu da cea mai mare silință, ca On. public călător să se simtă cât se poate de bine în Hotel

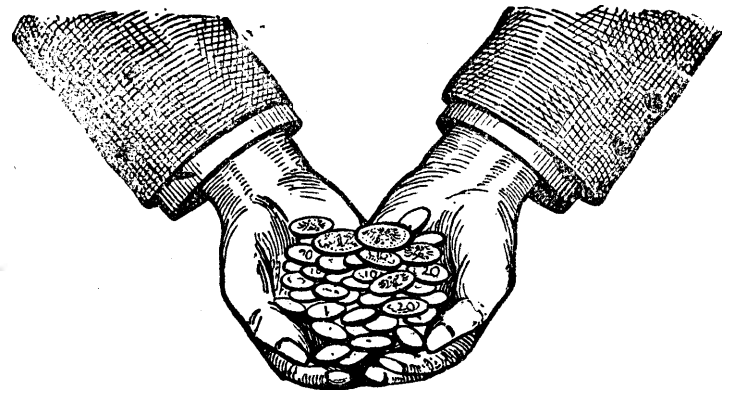
Prețurile odailor sunt moderate.

În hotel se află **Retaurație.** Bucătărie recunoscută ca **esce-lentă.** VINURI escelente și BERE de Budweis.

Rugând On. public de sprijinul său binevoitor semnez
cu toată stima

Rubolf Forkert.

(265,1—6.)

Fie-care posesor a unei
Trăsuri-motor a lui PUCH!
economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor :

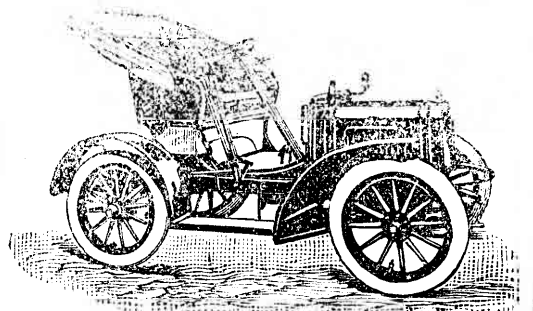
Siguranță mare :
HP. (35Kg.) 2¹/₂ 2³/₄ 3¹/₂ 4, 5 & 6HP.

Automobile :

construcție simplă. Exe-cutare solidă:
8/9 9/10 11/16 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive
Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER,** Brașov,
Strada Porții 39.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fileri
vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcu
Rudolf și la Eremias Nepoții.